

Basisnota van de formateur – Informele synthese

INLEIDING

Een ambitieuze toekomst voor ons land : 5 grote hervormingen en 250.000 jobs tegen 2015

1. **Sanering van de overheidsfinanciën:** een strenge en verantwoorde begroting die ons land beschermt tegen speculatie
2. **Staatshervorming**
 - 1) BHV en Brussel : een duurzame communautaire oplossing
 - 2) Autonomie en responsabilisering
3. **Hervorming van de bijzondere financieringswet en fiscale autonomie voor de Gewesten**
4. **Sociaal-economische hervormingen**
 - 1) Hervorming van de arbeidsmarkt
 - 2) Hervorming van de pensioenen
 - 3) Hervorming van de ziekteverzekering
 - 4) Overgang naar een duurzaam groeimodel
5. **Maatschappelijke hervormingen**
 - 1) Hervorming van asiel en migratie
 - 2) Hervorming van justitie en versterking van de veiligheid
 - 3) Politieke vernieuwing

1. SANERING VAN DE OVERHEIDSFINANCIËN

Het Monitoringcomité schat dat alle Belgische overheden tegen 2015 een gezamenlijke inspanning van om en bij de 22 miljard EUR per jaar moeten leveren om de overheidsfinanciën te saneren.

Deze sanering moet verdeeld worden over de verschillende entiteiten van het land. De regering heeft aan de EU, ter informatie, een verdeling van deze inspanning overgemaakt.

Op basis hiervan werden de grote lijnen van de federale begroting opgesteld met het oog op een sanering van 17,5 miljard EUR per jaar door entiteit I tegen 2015.

Er zal met de Gewesten en Gemeenschappen onderhandeld worden over de definitieve verdeling van deze inspanning.

De federale regering zal een **streng en verantwoorde begroting** opstellen. Daarbij wordt uitgegaan van:

- evenwichtige inspanningen in uitgaven en inkomsten,
- een ambitieus beleid inzake jobcreatie (*zie hieronder, hervorming van de arbeidsmarkt*).

Samengevat is dit de verdeling van de saneringsinspanningen:

VERMINDERING VAN DE UITGAVEN Ca. 37 %	VERHOGING VAN DE INKOMSTEN Ca. 27%	DIVERSE MAATREGELEN Ca. 30 %	WINST OP DE INTRESTLASTEN Ca. 6%
--	---	---	---

1) Vermindering van de uitgaven : 37% van de inspanning

- Vermindering met meer dan de helft van de **wettelijke groeinorm van de uitgaven in de gezondheidszorg : van 4,5% naar 2%** reële groei per jaar tot in 2015. Het evenwicht in de sociale zekerheid wordt gegarandeerd dankzij een specifieke dotatie van de staat.
- **Vermindering met 5% van het loon van de ministers.**
- **Bevriezing gedurende 2 jaar van de openbare dotaties en van de personeels- en werkingskosten van de administraties** (uitgezonderd de autonome overheidsbedrijven) en van de instellingen die voor rekening van de staat of van de sociale zekerheid opdrachten uitvoeren.
- **Gedeeltelijke vervanging van de vertrekken binnen Defensie.** Perspectief: een leger van 30.000 militairen tegen 2015.
- De groei in de kredieten voor de **ontwikkelingssamenwerking** wordt tijdelijk beperkt tot de inflatie.
- Aanpassing van de prijs van de **dienstenchèques** naargelang de aangekochte hoeveelheid en afschaffing van de fiscale aftrekbaarheid.
- De **enveloppes welvaartsaanpassing** voorzien voor 2013 en 2015 worden beperkt tot 60%.

2) Verhoging van de inkomsten : 27% van de inspanning

Een belangrijk deel van de inspanning zal worden gerealiseerd door

- Een grotere bijdrage van de **inkomsten uit kapitaal**
- terwijl de **belasting op inkomsten uit werk wordt verminderd.**

De inspanning eveneens gerealiseerd worden door

- Een fiscaliteit die rekening houdt met gedrag dat schadelijk is voor het milieu en
- Een uitbreiding van de **taks op speculatie:**
 - Harmonisering van het tarief van **roerende voorheffing** op 20% voor de intresten en op 25% voor de dividenden (tarief van 15% onveranderd voor de spaarboekjes). Dit komt overeen met het gemiddelde van de OESO-landen.
 - Harmonisering van de **fiscaliteit (personenbelasting) op de meerwaarde op aandelen en effecten:** het tarief is hetzelfde als dat van de dividenden (25%) indien de meerwaarde is gegenereerd in een periode van 1 tot 8 jaar. Het tarief zal 50% bedragen voor de meerwaarde gerealiseerd binnen een termijn korter dan 1 jaar. Zo wordt het speculatieve karakter van deze operaties beter in rekening gebracht. Binnen de vennootschapsbelasting zullen dezelfde voorwaarden gelden voor de vrijstelling op de meerwaarden als die van toepassing zijn op de dividenden.
 - Optrekken van de **tax op beursoperaties (TOB)** om de rol van de speculatie in de crisis beter in rekening te brengen.
 - **Optimalisering van het regime van de notionele intrestaftrek** om de kosten beter te beheersen en bepaalde perverse effecten van het systeem te bestrijden:
 - het huidige reële tarief wordt verminderd van 3,4% naar 3%, wat het wettelijke tarief wordt.
 - daarbij worden de verplichte eigen fondsen voor alle vennootschappen uitgesloten en
 - wordt de huidige mogelijkheid om nog niet afgetrokken notionele intresten in de tijd uit te stellen stopgezet.

Om de **concurrentiepositie van de KMO's** te versterken, blijft een voorkeurstarief voor hen behouden van +0,5%, ofwel 3,5%. De KMO's kunnen opnieuw genieten van de investeringsaftrek.

- Tijdelijke crisisbijdrage (van om en bij de 0,5%) **op grote vermogens** (= meer dan 1,25 miljoen EUR, zonder de

verblijfswoning en zonder het vermogen dat is bestemd voor beroepsactiviteit in rekening te brengen).

- Hervorming van het fiscale regime van de **bedrijfswagens** : het wordt aangepast aan de reële waarde van het voertuig en aan zijn impact op het milieu (CO₂-uitstoot). De lasten op kleine wagens worden niet verhoogd.
- Belasting op **vliegtuigtickets** in eerste klasse of in *business class*.

3) Diverse maatregelen: 30% van de inspanning door ondermeer:

- Versterking van de **strijd tegen sociale en fiscale fraude**, meer bepaald op basis van het verslag van de Staatssecretaris voor fraudebestrijding en de aanbevelingen die door het parlement werden aangenomen.
- Aanpassing van de **bijdrage van de bankensector** om het arrest van het Grondwettelijk Hof uit te voeren en risico-activiteiten van bepaalde banken beter in rekening te brengen.
- Met het oog op de implementatie van het klimaatbeleid zullen de opbrengsten van de veiling van de **CO₂-quota** op billijke wijze verdeeld worden tussen de federale overheid en de deelstaten.
- Verhoging van de heffing op de **nucleaire rente**. Deze meeropbrengst zal integraal worden geïnvesteerd in onze energieherstructurering (hernieuwbare energie, energiebesparing).
- **Retoureffecten van de jobcreatie.**

2. STAATSHERVORMING

I. BHV en Brussel : een duurzame communautaire oplossing

De kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde wordt gesplitst. Parallel daarmee komt er een consolidatie van de rechten van de Franstaligen in de 6 faciliteitengemeenten¹ van de rand en een verbetering van de situatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

¹ Sint-Genesius-Rode, Wezembeek-Oppem, Drogenbos, Linkebeek, Wemmel en Kraainem.

a) Kieskring en gerechtelijk arrondissement

- **3 kieskringen** voor de verkiezingen van de Kamer en van het Europees Parlement :
 - Een kieskring Brussel-Hoofdstad
 - Een kieskring Vlaams-Brabant
 - Een kieskring Waals-Brabant
- De zes faciliteitengemeenten worden samengebracht in een kieskanton, waarvan de hoofdplaats Sint-Genesius-Rode is. **De kiezers van deze gemeenten zullen ter plaatse kunnen stemmen**, ofwel voor een lijst van de kieskring Brussel-Hoofdstad, ofwel voor een lijst van de kieskring Vlaams-Brabant.
- De inwoners van de **29 andere gemeenten** van de rand, kunnen enkel voor lijsten van de kieskring Vlaams-Brabant stemmen.
- Binnen het **gerechtelijk arrondissement BHV** wordt een parket van Brussel en een parket van Halle-Vilvoorde opgericht. De zetel wordt ontdubbeld. De tweetaligheidsvereisten zullen worden aangepast.
- **Rechtstreeks beroepsrecht** bij een tweetalige kamer van het **Hof van Cassatie** in geval van schending van de taalrechten van de Franstaligen van Halle-Vilvoorde of van de Nederlandstaligen van Brussel.

b) Consolidatie van de rechten van de inwoners van de 6 faciliteitengemeenten

- Het kiessysteem dat van toepassing is in de zes faciliteitengemeenten wordt **vastgelegd in de Grondwet**.
- **Uitbreiding van de bevoegdheden van het Grondwettelijk Hof**. Het Hof zal als enige bevoegd zijn voor het teniet doen of opschorten van de normen en administratieve akten die raken aan de waarborgen, regimes en taalrechten, bepaald door of in de Grondwet, in de 6 faciliteitengemeenten. De burger kan rechtstreeks in beroep gaan bij het Hof, dat ook prejudicieel kan ingeroepen worden.
- De wet van 18 juli 1966 op het taalgebruik in bestuurszaken zal worden gewijzigd om de modaliteiten te regelen van de toepassing op de taalfaciliteiten **in de gemeentelijke diensten**

en de OCMW's in de zes gemeenten. Zo kunnen de spanningen op het terrein verminderd worden.

Bij deze diensten, **zullen de belanghebbenden hun verlangens voorzien in deze wet, om de zes jaar uitdrukken.** Dit betekent dat alle oproepingen, briefwisseling en administratieve documenten onmiddellijk en systematisch worden afgeleverd aan particulieren in hun eigen taal.

- Er wordt een **nieuwe benoemingsprocedure van de burgemeesters** voorzien via de bijzondere wet: de Gewestregering zal binnen de 60 dagen overgaan tot de benoeming, of de weigering ervan, van de kandidaat-burgemeesters die worden voorgesteld door hun gemeenteraad:
 - **Indien er binnen de 60 dagen geen beslissing wordt genomen, zal de kandidaat van rechtswege als burgemeester beschouwd worden.**
 - In geval van weigering van benoeming zal de kandidaat de mogelijkheid hebben om **een beroep in te dienen bij het Grondwettelijk Hof**, dat zich binnen de 120 dagen zal uitspreken.
 - **De beslissing van het Hof zal automatisch worden toegepast:**
 - Is het beroep gegrond, dan wordt de kandidaat van rechtswege aangeduid tot burgemeester (Het arrest van het Hof zal dus gelden als benoeming).
 - Wordt er een manifeste schending van de taalwetgeving vastgesteld die van toepassing is in de faciliteitengemeenten, dan kan het Grondwettelijk Hof de kandidaat-burgemeester sanctioneren.

c) Brussel en zijn hinterland

- Oprichting bij bijzondere wet van een « **grootstedelijke gemeenschap** » om de samenwerking binnen het hinterland van Brussel te versterken in gewestelijke materies die een transgewestelijk belang hebben (werkgelegenheid, economie, openbare werken, mobiliteit...). Deze « grootstedelijke gemeenschap » is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Gewestregeringen, alsook van de gemeenten en desgevallend provincies die er deel van wensen uit te maken. µ
- Wat betreft de **mobiliteit naar en rond Brussel**, zal het overleg tussen de drie Gewesten worden versterkt. De bijzondere wet zal verduidelijken dat **geen enkele oprit of afrit** van de ring rond Brussel zal kunnen worden afgesloten of onbruikbaar worden

gemaakt zonder het voorafgaandelijk akkoord van de drie Gewesten.

- **Tweetalige lijsten** kunnen worden opgesteld voor de verkiezingen van het Brussels parlement, zoals vandaag reeds mogelijk is voor de gemeenteraadsverkiezingen. De politieke garanties en het aantal zetels in het Brussels parlement voor de Nederlandstaligen van Brussel worden behouden.
- **Vereenvoudiging van de werking van de Brusselse instellingen** om beter rekening te houden met de bijzondere kenmerken van het BHG:
 - De Minister-President wordt bevoegd voor de **coördinatie van de veiligheid** in het BHG
 - De **beroepsopleiding**, één van de belangrijkste uitdagingen om de werkzaamheidsgraad in het BHG op te trekken, wordt overgeheveld naar het Gewest.
 - **Toerisme** is een essentiële bevoegdheid voor de economische ontwikkeling van Brussel en wordt eveneens een **gewestelijke** bevoegdheid.
 - **De wetgeving over het taalgebruik** in Brussel zal worden vereenvoudigd en de tweetaligheid wordt bevorderd: **de tweetaligheid van de dienst** op gewestelijk en gemeentelijk vlak zal worden verzekerd : de taalkaders zullen worden verankerd in de wet. Daarbij zal worden rekening gehouden met het volume aan behandelde zaken en met het feit dat een dienstverlening in de twee talen op elk moment mogelijk moet zijn.
 - Het BHG wordt bevoegd voor het uitvaardigen van regionale richtlijnen inzake **mobiliteit** en voor het parkeerbeleid
 - De bevoegdheidsverdeling tussen de gemeenten en het Gewest op het vlak van **netheid** wordt herzien.

II. Autonomie en responsabilisering

De Gewesten en Gemeenschappen krijgen nieuwe bevoegdheden voor een totaal bedrag van **17,3 miljard EUR**. Het betreft in hoofdzaak de volgende drie samenhangende domeinen :

- **Inzake werkgelegenheid wordt 4,4 miljard EUR overgeheveld naar de Gewesten.** Het gaat in hoofdzaak om:
 - de controle van de beschikbaarheid en de sanctionering van werkzoekenden,
 - de activering van werkzoekenden,
 - de loonkostvermindering voor doelgroepen.

Elk Gewest beschikt autonoom over alle instrumenten om een arbeidsmarktbeleid te ontwikkelen dat aangepast is aan zijn noden.

- **Inzake gezondheidszorgen wordt 4,9 miljard EUR** aan homogene bevoegdheden overgeheveld naar de Gemeenschappen **voor een efficiëntere organisatie van de gezondheidszorgen en de hulp aan personen**. De Gemeenschappen krijgen een brede autonomie inzake:
 - de hulp aan personen met een handicap,
 - de opvang van ouderen in rusthuizen, in geriatrie ziekenhuizen...
 - de geestelijke gezondheidszorg,
 - bouw-, renovatie en onderhoudswerken van ziekenhuisinfrastructuur,
 - de organisatie van de eerstelijnszorg,
 - preventie, enzovoort.
- **De kinderbijslag wordt volledig gecommunautariseerd (GGC in Brussel)**. Het gaat hier over een bedrag van **5,9 miljard EUR**. De Gemeenschappen worden de spil van het gezinsbeleid.
- Tot slot wordt **2,1 miljard EUR** overgeheveld naar de Gewesten en Gemeenschappen voor hun **nieuwe bevoegdheden** inzake
 - fiscale uitgaven,
 - economie,
 - civiele veiligheid,
 - mobiliteit,
 - wetenschappelijk onderzoek,
 - grootstedenbeleid, enzovoort.

Concreet stijgen de budgetten van de deelstaten van ongeveer 46 miljard EUR naar 63 miljard EUR. Dit betekent **een stijging met ongeveer 40%**.

De **responsabilisering van de deelstaten** is de rode draad doorheen de staatshervorming.

In de nieuwe bijzondere financieringswet zullen eveneens specifieke responsabiliseringsmechanismen worden voorzien op het vlak van:

- gezondheidszorgen,
- werkgelegenheid,
- pensioenen van de ambtenaren van de Gewesten en Gemeenschappen
- CO₂-uitstoot.

Voorbeeld inzake werkgelegenheid:

- **De Gewesten worden geresponsabiliseerd op de evolutie van hun werkzaamheidsgraad.**

De financiering voor "werkgelegenheid" van de Gewesten wordt gebaseerd op een sleutel "personenbelasting". Dit komt neer op het toekennen van een bonus of een malus aan de Gewesten in functie van hun werkzaamheidsgraad.

Een bijkomende bonus zal worden toegekend aan de Gewesten die een betere werkzaamheidsgraad behalen in vergelijking met de vooruitzichten van het Planbureau inzake jobcreatie. Deze bonus wordt berekend op basis van aantal actieven boven de voorziene werkzaamheidsgraad.

3. HERVORMING VAN DE BIJZONDERE FINANCIERINGSWET EN FISCALE AUTONOMIE VOOR DE GEWESTEN

1) Fiscale autonomie

- Om en bij de **10 miljard EUR van de personenbelasting** zullen de bevoegdheid zijn van de Gewesten.
 - Dit vertegenwoordigt ongeveer 30% van de huidige netto fiscale inkomsten van de federale staat.
 - Deze overheveling brengt geen enkele nieuwe fiscale druk mee voor de burger.
 - De eigen inkomsten van de Gewesten bedragen vandaag 8,8 miljard EUR (voorbeeld: onroerende voorheffing, registratierechten, successierechten, verkeersbelasting enz) en stijgen dus tot **18,8 miljard EUR. Dit betekent een verhoging met 113%.**
- Het mechanisme is dat van de "**uitgebreide opcentiemen**". **De begrotingslimiet van 6,75% van de inkomsten uit personenbelasting, die vandaag bestaat voor de Gewesten, wordt opgeheven.** Concreet:
 - De gewestelijke parlementen zijn volledig vrij hun bijkomende belastingen te stemmen. **Ze kunnen de aanslagvoet van hun gewestelijke personenbelasting**

naar eigen goeddunken laten variëren, voor zover ze de progressiviteit in de belastingen respecteren.

- Mogelijkheid tot het vastleggen van een aanslagvoet in de gewestelijke opcentiemen die verschilt naargelang de belastingschijf.
- De huidige limiet van 6,75% van de inkomsten uit personenbelasting vertegenwoordigde een marge van 2,6 miljard EUR voor de Gewesten. **Met een overheveling van de 10 miljard EUR belastingen van de federale staat, zal de werkelijke fiscale autonomie van de Gewesten op de personenbelasting verviervoudigd worden.**
- Bovenop deze fiscale autonomie op de personenbelasting, krijgen de Gewesten ook fiscale autonomie inzake de **vennootschapsbelasting** in het kader van hun bevoegdheden en met een begrenzing op 5% van de inkomsten. Het gaat hier om een nieuwe fiscale bevoegdheid.

De bevoegdheid voor het vastleggen van de belastbare basis blijft exclusief federaal. Zo wordt het risico op cobeheer van de personenbelasting vermeden. Dit zou ons land kwetsbaar kunnen maken voor speculatie.

2) Hervorming van de bijzondere financieringwet

- Algemene principes :
- versterking van de **autonomie** van de deelstaten en van de **responsabiliseringsmechanismen**
 - verzekering van een **solidariteit** zonder perverse effecten
 - verzekering van de **leefbaarheid** van het federale niveau op lange termijn

De dotaties zullen als volgt evolueren :

(En % du PIB)	2012	2013	2014	2015	2020	2025	2030
Vlaamse Gemeenschap	6,53	6,55	6,57	6,60	6,74	6,81	6,85
- Deel Vlaamse Gemeenscha	3,47	3,48	3,50	3,51	3,57	3,58	3,54
- Deel Vlaams Gewest	3,06	3,06	3,08	3,09	3,17	3,23	3,31
Franse Gemeenschap	2,32	2,33	2,33	2,34	2,35	2,35	2,33
Waals Gewest	1,68	1,67	1,66	1,66	1,64	1,65	1,67
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0,69	0,71	0,73	0,75	0,75	0,75	0,74
	11,21	11,25	11,30	11,35	11,48	11,56	11,58

Bron : NBB

- De financiering van de **Gewesten** wordt voornamelijk gebaseerd op de opbrengst uit de **personenbelasting** in elk Gewest.
- De financiering van de **Gemeenschappen** wordt voornamelijk gebaseerd op de **behoeften** (onderwijs + overheveling van gezondheidszorg en hulp aan personen + kinderbijslag)
- Er worden **responsabiliseringsmechanismen** voorzien voor het beleid inzake werkgelegenheid, gezondheidszorg, pensioenen van de ambtenaren van de deelstaten en klimaat. (*zie hierboven*).
- **Bijkomende financiering van Brussel ten belope van 461 miljoen EUR in 2015** (d.i. 0,1% van het BBP). Deze financiering verloopt onder meer via:
 - Een ondersteuning van het Vlaamse en het Waalse Gewest rekening houdend met de **pendelaars**
 - Een ondersteuning van het federale niveau rekening houdend met de aanwezigheid van de **ambtenaren van de internationale instellingen**
 - De **mobiliteit**
 - De **veiligheid**

Een deel van de financiering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal aangewend worden voor de behoeften van de VGC en de Cocof onder meer inzake kinderopvang, opleiding en onderwijs.

4. SOCIAAL-ECONOMISCHE HERVORMINGEN

1) Hervorming van de arbeidsmarkt

Doelstelling : een werkzaamheidsgraad van **73,2% in 2020**. Vandaag is dat 67,8%. Er zijn dus **250.000 nieuwe jobs nodig tegen 2015**.

De sociale partners en de deelstaten zullen nauw betrokken worden bij de ontwikkeling van de strategie.

a) Stimulering van economische activiteit :

- **Loonkostvermindering** voor de lage en middenlonen.
- De federale hulp bij tewerkstelling wordt gelinkt aan de effectieve creatie van jobs of aan het behoud van jobs.

- Een nieuw meerjarenakkoord van 300 miljoen EUR voor de **non-profitsector** om de jobcreatie te stimuleren.
- Ondersteuning van **KMO's** en **zelfstandigen**:
 - **Een grotere vermindering van de sociale bijdragen** bij de aanwerving van de eerste drie werknemers. Een werkgever zal bijna geen sociale lasten meer betalen gedurende de eerste twee jaar en dit voor de eerste drie werknemers met een laag of middeninkomen. Het derde jaar zullen de lasten beperkt zijn.
 - De investeringsaftrek van de **vennootschapsbelasting** voor de KMO's wordt weer ingevoerd.
 - Daling met 30% van de **administratieve lasten** voor de KMO's.
 - Inkorting van de **betalingstermijnen** voor de openbare overheden (maximum 30 dagen behalve indien anders overeengekomen) en vereenvoudiging van de toegang tot openbare aanbestedingen.
 - Vereenvoudiging en modernisering van het **faillissementsrecht** om ondernemers in moeilijkheden te ondersteunen.
 - **Verbetering van het statuut** van de zelfstandigen om het ondernemerschap aan te moedigen (sociale prestaties van zelfstandigen geleidelijk aanpassen aan die van de loontrekkenden, optrekken van minimumpensioen en kinderbijslag van zelfstandigen, vereenvoudiging van de berekeningswijze van de sociale bijdragen).

2) Verhoging van het nettoloon van werknemers met een laag of middeninkomen².

Hiertoe wordt de **belastingvrije som** met 1000 EUR opgetrokken. Dit betekent een loonsverhoging van 250 EUR netto/jaar voor de werknemers. Werk wordt beloond én aantrekkelijker gemaakt ten opzichte van de werkloosheid.

3) Hervorming van de werkloosheid om deelname aan de arbeidsmarkt te stimuleren :

- Jongeren die nog niet hebben bijgedragen aan de sociale zekerheid zullen enkel recht hebben op een **werkloosheidsuitkering** indien ze kunnen aantonen dat ze actief op zoek zijn naar werk. De Gewesten zullen een persoonlijke en snelle begeleiding voorzien.

² Alle loontrekkenden, zelfstandigen en ambtenaren die een bruto belastbaar loon hebben tot 24.410€.

- **De degressiviteit van de werkloosheid zal toenemen:** het nieuwe systeem voorziet 3 duidelijk onderscheiden periodes voor elke werkzoekende. Vandaag al, nemen de werkloosheidsuitkeringen af met de tijd.³ Om deze degressiviteit te vergroten, voert de regering volgende veranderingen door:
 - **Verhoging met 16,7%** van de werkloosheidsuitkering gedurende de eerste 4 maanden van de eerste periode van maximum een jaar.
 - **Vermindering met 1/3 van de duur van de 2^e periode.** De link met het aantal gewerkte jaren wordt gewijzigd en de tweede periode duurt maximum 3 jaar voor elke werkzoekende (uitzondering: personen met een loopbaan van minstens 20 jaar en, als overgangsmaatregel, de werkzoekenden die momenteel 55 jaar zijn of ouder).
 - Tijdens de 3^e periode wordt de uitkering van elke werkzoekenden begrensd om er een **forfaitair minimum** van te maken. Daarbij wordt rekening gehouden met de gezinssituatie (gezinshoofd, alleenstaande, samenwonende).

Op langere termijn zullen de sociale partners modaliteiten voorstellen waardoor de werkloosheidsuitkering meer zal afhangen van de duur van de loopbaan. Deze aanpassing zal gelden voor de personen die dan in de werkloosheid terechtkomen.

- Er wordt een **snellere procedure uitgewerkt om de beschikbaarheid te controleren.** Daarmee gaat een snellere begeleiding gepaard vanwege de bevoegde gewestelijke diensten.
- **Uitbreiding van de controle van de beschikbaarheid naar 50-plussers** (tot 55 jaar vanaf 2013 en tot 58 jaar vanaf 2016).
- De huidige beperking van 25 km die vandaag voorzien is in de voorwaarden van een "**geschikte job**" wordt opgetrokken naar 60 km.

³ Vandaag is de werkloosheid verdeeld in periodes waarin steeds lagere uitkeringen zijn voorzien : een 1ste periode van maximum 12 maanden, een 2^e periode waarvan de duur afhangt van de duur van de loopbaan. Daarna is er een 3^e en laatste periode.

4) Hervorming van eindloopbaan om mensen langer aan het werk te houden, en in het bijzonder de categorie van 50-65 jaar.

- Evaluatie van de maatregelen om het **brugpensioen te ontmoedigen**, in overleg met de sociale partners. Indien correcties nodig blijken :
 - zal het aantal dienstjaren die toegang geven tot het brugpensioen voor lange loopbanen worden opgetrokken van 38 naar 40.
 - zal de leeftijd die toegang geeft tot het brugpensioen voor lange loopbanen kunnen worden opgetrokken van 58 naar 60 jaar.
- **Verhoging van het percentage van de werkgeversbijdragen op de brugpensioenvergoedingen** om de degressiviteit in functie van de leeftijd van de bruggepensioneerde nog te versterken.
- Voor ondernemingen in herstructurering zal de afwijkende minimumleeftijd die toegang geeft tot het brugpensioen veralgemeend worden op 55 jaar.
- De sociale partners zullen een **Plan voor het werk van senioren** goedkeuren, met concrete doelstellingen over het behoud en de aanwerving van 50-plussers.

5) Koopkracht

Maatregelen worden genomen om de koopkracht van de gezinnen te ondersteunen en prijsstijgingen te bestrijden.

Zo wordt het systeem van de automatische **indexaanpassing van de lonen** behouden. Parallel daarmee wordt een ambitieus beleid gevoerd inzake **prijscontrol**e (in het bijzonder wat betreft energie en telecommunicatie) en zal het concurrentiebeleid worden versterkt om de inflatie in te tomen.

II) Hervorming van de pensioenen

De wettelijke pensioenleeftijd blijft 65 jaar, maar er worden maatregelen genomen om de werkzaamheidsgraad van de categorie 55-65 jaar op te trekken.

1. De financiering van de pensioenen garanderen, gelet op de uitdaging van de verhoogde levensverwachting

- **De leeftijd voor het vervroegd pensioen wordt opgetrokken met twee maanden per jaar**, als gevolg van de verhoogde levensverwachting. De pensioenbonus wordt behouden (2,2 EUR extra pensioen per gewerkte dag vanaf 62 jaar of vanaf 44 jaar loopbaan) en zal aantrekkelijker worden gemaakt.
- **Hervorming van de pensioenen om langer werken in de openbare sector aan te moedigen:**
 - Het **aantal loopbaanjaren** dat nodig is om in de openbare sector op vervroegd pensioen te kunnen gaan (vandaag 5 jaar), wordt opgetrokken tot **35 jaar** voor de personen die **nieuw** in de openbare sector aan de slag gaan (naar analogie met de privé-sector).
 - Het pensioen van de **nieuwe** ambtenaren zal worden berekend op de lonen van **de laatste 10 loopbaanjaren**. Vandaag is dat 5 jaar.
 - De berekening van de pensioenen van **bepaalde speciale regimes (voor de nieuwe** parlementsleden, lokale mandatarissen, lokale provinciegouverneurs, magistraten, universiteitsprofessoren...) zal worden herzien en aangepast aan een **minder gunstig regime**.
 - De lokale overheden zullen een belangrijke inspanning doen om de financiering veilig te stellen van het pensioenregime van hun statutaire ambtenaren : de tarieven worden verhoogd en de responsabilisering aangescherpt.
- **Waardering van werk na 65 jaar of na een volledige loopbaan:**
 - **Alle dienstjaren** worden in rekening genomen bij de berekening van het pensioen. Vandaag worden enkel de 45 beste loopbaanjaren verrekend. Personen die langer werken dan een volledige loopbaan zullen dus recht hebben op een hoger pensioen.
 - Er zal **geen enkel inkomensplafond** meer zijn voor gepensioneerden die een beroepsactiviteit willen behouden, maar hun fiscaal regime zal aangepast worden.
- **Gewerkte periodes worden harder beloond bij de berekening van het pensioen:** bepaalde periodes van inactiviteit (brugpensioen voor 60 jaar, werkloosheid in de 3^e periode, tijdskrediet behalve de thematische verloven) worden

minder gevaloriseerd in de pensioenberekening. Zo wordt werken aangemoedigd.

- Hervorming van het **overlevingspensioen** : in de toekomst zal een overlevingspensioen slechts worden toegekend aan personen ouder dan 25 jaar en zal dit pensioen worden berekend in functie van de loopbaan van de overleden partner, de duur van het huwelijk en eventuele kinderlast. Eens het recht op het overlevingspensioen vervalt, wordt het recht op werkloosheid onmiddellijk geopend.
- Tot slot zullen de sociale partners worden uitgenodigd om **de 1^e pensioenpijler te consolideren en na te gaan hoe de 2^e pijler kan worden veralgemeend** (= bijkomend pensioen dat wordt opgebouwd in een beroepskader). Via het sociaal overleg zullen bovendien hervormingen worden doorgevoerd om perverse effecten te vermijden. Het inkomen waarboven de bijdragen voor de 2^e pijler geen recht meer geven op een fiscale aftrekbaarheid zal begrensd worden tot **82.500 EUR bruto (geïndexeerd)**.

2) Een beter inkomen voor gepensioneerden

- De **minimumpensioenen** van loontrekkenden en zelfstandigen worden (zoals de minimumuitkering invaliditeit, arbeidsongevallen enz) vanaf nu elke 2 jaar automatisch verhoogd met 2% (bovenop indexaanpassing). De **niet minimumuitkeringen** stijgen met 0,7%. Tegen 2015 zal het minimumpensioen 1.150 EUR netto per maand bedragen (voor een volledige loopbaan van 45 jaar).
- Het minimumpensioen van de **zelfstandigen** zal geleidelijk worden afgestemd op dat van de loontrekkenden.

III. Hervorming van de ziekteverzekering

Er komt een strenge financiering van de gezondheidszorgen, onder meer door een **vermindering van de groeinorm van 4,5% naar 2% tot in 2015**.

De staat zal een dotatie financieren voor de sociale zekerheid die nodig is voor haar evenwicht.

- Verbetering van de **toegang tot de gezondheidszorgen**:

- Er komt een voordeliger statuut voor **chronisch zieken**, zodat zij automatisch een reeks voordelen krijgen.
- Het **Kankerplan** wordt uitgebreid.
- Ondersteuning van de artsen en van de verpleegkundigen:
 - Veralgemening van het **Globaal Medisch Dossier**, waarin de huisarts alle medische gegevens van de patiënt centraliseert.
 - Oplossing voor het probleem van **wachtdiensten** van dokters, in het bijzonder in landelijke gebieden
 - Een **meerjarenakkoord** zal worden gesloten om het personeel van de non-profitsector te ondersteunen en bijkomende jobs te creëren in deze sector.
 - Het elektronisch platform **eHealth** zal worden ontwikkeld om de administratieve taken van de zorgverstreker te verminderen en de formaliteiten voor de patiënt te vereenvoudigen.

IV. Overgang van onze economie naar een model van duurzame groei

- Op institutioneel vlak worden de Gewesten volledig bevoegd voor het beheer van de infrastructuur en van de verkeersveiligheid. Ze krijgen ook meer hefboomen op het vlak van energie.
- België zal een ambitieus standpunt innemen om een bindende wereldwijde klimaatovereenkomst te bereiken dat de stijging van de mondiale temperatuur beperkt tot een maximum van 2°C. Op EU-niveau zal ons land zich inschrijven in een **reductiedoelstelling van 30% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2020.**
- Wat betreft het **debat over de kernenergie**:
 - De **energiebevoorradingszekerheid** zal gegarandeerd zijn door een maximale diversificatie van de bevoorradingsbronnen en door prioriteit te geven aan hernieuwbare energie (wind, waterkracht, zonnepanelen...).
 - Een hoog niveau van bescherming voor de werknemers en van **veiligheid voor alle energie-infrastructuren**, in het bijzonder de kernenergie, zal blijven worden verzekerd.
 - De **wet op de kernuitstap** blijft behouden. De uitstapkalender wordt opnieuw bekeken in het licht van de stress tests en de studies over de bevoorradingszekerheid in België. Een plan van uitrusting met productiecapaciteit van de andere energiebronnen dan kernenergie zal worden opgesteld om de sluiting van de centrales te compenseren.

- Locaties voor nieuwe eenheden zullen met de Gewesten worden geselecteerd om de procedures te versnellen.
- Er wordt een mechanisme ingesteld om een heffing te organiseren op de **nucleaire rente** (de bijzondere winsten die het gevolg zijn van de versnelde afschrijving van de centrales). De inkomsten hieruit zullen dienen voor de financiering van investeringen in energie-efficiëntie en in hernieuwbare energie.
 - De wetgeving over de aansprakelijkheid in geval van nucleaire ongevallen wordt herzien om de vergoedingsplafonds betaald door de exploitanten van de centrales aan te passen.
- Alle onderdelen van de energiekost zullen worden geanalyseerd **om de prijzen in toom te houden**. Noch voor de particulieren, noch voor de bedrijven, mogen de prijzen het gemiddelde van de prijzen in de buurlanden overstijgen. De CREG zal worden versterkt in haar rol om het functioneren van de markt te waarborgen, onder toezicht van het parlement.
- Er komt een hervorming van de structuren van de **NMBS**-Groep om het beheer doeltreffender te maken en schaalvoordelen te realiseren. De prioriteit gaat uit naar een verbetering van de veiligheid, kwaliteit en de stiptheid van het Belgische spoor.

5. MAATSCHAPPELIJKE HERVORMINGEN

1) Hervorming van asiel en migratie

De migratie zal meer omkaderd worden, met respect voor de internationale verbintenissen die ons land is aangegaan.

- **Uitwerking van een gecoördineerde « Migratiecode »** waarin alle wetgeving die van toepassing is op het vlak van migratie wordt samengebracht. Zo wordt de leesbaarheid van de bepalingen en het goed begrip ervan bevorderd.
- **Een enkele minister wordt bevoegd voor alle kwesties** in verband met migratie : opvang, asiel, verblijf en terugkeerbeleid.
- **Uitwerking van een snellere, maar ook waardigere asielprocedure** : binnen de 6 maanden na de indiening van de asielaanvraag moet een definitief antwoord worden gegeven. Asielzoekers die komen uit een land dat als veilig wordt

beschouwd, zullen een antwoord krijgen binnen de 15 dagen, net zoals de Europeanen.

- De vrijwillige **terugkeer** naar het land van oorsprong zal worden aangemoedigd, ook voor vreemdelingen die hier illegaal verblijven. Indien geen vrijwillige terugkeer mogelijk is, zal een gedwongen terugkeer worden uitgevoerd. Hechtenis in een gesloten centrum wordt alleen gebruikt als een laatste middel, en is verboden voor kinderen.
- Het recht op **gezinshereniging** wordt veiliggesteld, terwijl de controles om misbruik of illegaliteit te vermijden worden versterkt.

De **strijd tegen schijnhuwelijken** en tegen mensenhandel wordt versterkt. Personen die de kwetsbaarheid van anderen uitbuiten worden vervolgd en gestraft.

2) Hervorming van justitie en versterking van de veiligheid

Ondanks de moeilijke budgettaire situatie zullen justitie en politie niet bijdragen aan de begrotingssanering. Ze zullen een specifieke enveloppe krijgen om volgende hervormingen te kunnen realiseren :

- **Hervorming van justitie** om ons gerechtelijk systeem te verbeteren en de burger terug vertrouwen te geven.
 - Op institutioneel vlak blijft de gerechtelijke organisatie een federale bevoegdheid, maar ze wordt sterk gedecentraliseerd. Daarbij worden de deelstaten nauw betrokken: zij kunnen hun eigen administratieve rechtbanken oprichten binnen hun bevoegdheidssfeer.
 - De jeugdbescherming wordt een integrale bevoegdheid van de Gemeenschappen (GGC in Brussel).
 - Modernisering van het beheer van de rechterlijke orde met een **grote hervorming waarbij het beheer van de budgetten en van het personeel van de rechterlijke macht wordt gedecentraliseerd**. Het aantal gerechtelijke arrondissementen wordt beperkt.
 - De **gerechtelijke achterstand** moet worden weggewerkt : de behandeling van de dossiers wordt versneld dankzij de finalisering van de werklasmeting, dat

een echt managementtool wordt voor de korpschefs. Ook wordt er meer geïnvesteerd in de informatisering van justitie.

- **Betere strafuitvoering om het gevoel van straffeloosheid te bestrijden (diversificatie van de straffen).**
- **De toegang tot het gerecht** wordt vergemakkelijkt door de oprichting van een eenheidsloket waar de rechtsonderhorige zowel rechtsbijstand als juridische steun zal kunnen verkrijgen.

➤ **Verhoging van de veiligheid**

- Op institutioneel vlak hebben de Gewesten meer hefboomen en meer autonomie om een eigen beleid over civiele veiligheid te voeren. Enkel de dringende medische hulp, de 112-centra, Astrid en de dringende planning blijven federale bevoegdheden, zodat een optimale doeltreffendheid kan verzekerd worden in geval van rampen.
- **Meer blauw op straat.** Hiertoe komt er :
 - Een betere financiering van de lokale politie
 - Een vereenvoudiging van de politieorganisatie en van de administratieve taken zodat het politiepersoneel zich kan concentreren op de prioriteiten ten dienste van de burger.
 - De verduidelijking van de rol van eenieder, om zo de politie te ontlasten van een aantal taken.
- Versterking van **de strijd tegen overlast** (consolidatie van de administratieve sancties, verbetering van de opleiding van de stadswachten).

3) Politieke vernieuwing

- Opvolging van de prioritaire beleidsinitiatieven van de federale regering aan de hand van een boordtabel met daarin precieze doelstellingen, een objectieve becijferde en transparante evaluatie.
- **Hervorming van het kiessysteem** om het transparanter te maken, en begrijpelijker voor de kiezer:

- Oprichting van een **federale kieskring**, die 10 zetels in de Kamer vertegenwoordigt : alle kiezers, Vlaamse, Waalse of Brusselse, kunnen kiezen voor de politicus van hun keuze.
 - **Samenvallen van de federale, regionale en Europese verkiezingen;**
 - **Verbod op de cumul** tussen effectief/plaatsvervanger en op de cumul kandidaat te zijn bij verschillende samenvallende verkiezingen waarvan de mandaten onverenigbaar zijn;
 - Verplichting voor de verkozen kandidaat om het mandaat op te nemen waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld.
- **Hervorming van het tweekamerstelsel :**
- **Het aantal federale parlementsleden wordt verminderd met 15% :** het aantal rechtstreeks verkozen en gecoöpteerde parlementsleden daalt van 200 naar 170.
 - De **Senaat** wordt een niet-permanente instelling met aanzienlijk minder bevoegdheden en zal enkel zijn samengesteld uit onrechtstreeks verkozenen, die de Gewesten en de Gemeenschappen vertegenwoordigen. De bijzondere meerderheden worden behouden.
 - De **Kamer** bestaat uit 150 rechtstreeks verkozenen + 10 verkozenen van de federale kieskring + 10 gecoöpteerde vertegenwoordigers. Dit laatste, onder meer om een eventuele ondervertegenwoordiging langs Nederlandstalige of Franstalige zijde te compenseren in de nieuwe kieskringen Brussel-Hoofdstad en Vlaams-Brabant. (*zie hierboven, splitsing BHV*)
- Versterking van de regels over **politieke ethiek**, onder meer door de goedkeuring van een Deontologische code tegen belangenconflicten.
- **Bijdrage van de politici aan de budgettaire inspanning:**
- Het loon van de ministers wordt verminderd met 5%;
 - Bevriezing, gedurende 2 jaar, van de budgetten van de kabinetten en van de dotaties aan het Parlement;
 - Vermindering van het aantal speciale functies in het Parlement, en vermindering van de vergoedingen die met deze functies gepaard gaan;
 - Vermindering van de vertrekvergoedingen van de parlementsleden ;
 - Geleidelijke afstemming van het pensioen van de parlementsleden op het pensioensysteem van de openbare sector ;
 - Inkorting van de parlementaire verloven.
- **Bevriezing van de dotaties aan de Koninklijke familie gedurende 2 jaar.**

6. CONCLUSIE

Wij moeten ons land en de Gewesten en Gemeenschappen **ambitie** geven.

Wij moeten een **regering op de been brengen die hervormingen doorvoert**. En die in staat is daarbij alle drijvende krachten binnen de maatschappij te betrekken. Een regering die zowel onze instellingen, als het sociaal-economische beleid van België van de éérentwintigste eeuw opnieuw uittekent.

Ik hoop dat dit mogelijk is, zodat alle burgers – Vlamingen, Walen, Brusselaars en Duitstaligen – en de jeugd in het bijzonder, **uitzicht krijgen op een betere toekomst**.